WERKGROEP MILIEUBEHEER BERG EN DAL
Postbus 26, 6560 AA Groesbeek
bestuur@wmg-groesbeek.nl
www.wmg-groesbeek.nl

College van B & W
en Gemeenteraad van Berg en Dal
Postbus 20
6560 AA Groesbeek

Groesbeek, 1 september 2026

Betreft: **ontwikkelingen Hotel De Wolfsberg, Groesbeek**

Geachte dames en heren,

Uit de krant vernamen wij begin juni dat het gemeentebestuur van Berg en Dal welwillend staat tegenover uitbreidingsplannen van Hotel De Wolfsberg te Groesbeek. Zelfs zo welwillend dat het ambtelijk advies op een belangrijk punt (oranjerie) terzijde werd geschoven. Dat is de reden waarom wij u deze brief zenden met daarin onze bedenkingen over het ingenomen standpunt.

Op 28 mei 2026 besloot het college (zie besluitenlijst collegevergadering):
1. Een positief standpunt in te nemen over het uitbreiden van het huidige gebouw waarin verschillende functies kunnen worden toegevoegd, waarbij de volgende uitgangspunten gelden:
** Het plan draagt bij aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de recreatieve voorziening;*
** Een analyse vanuit cultuurhistorie, landschap en belangrijke zichtlijnen vormt de basis voor een verdere uitwerking;*
** De bouwgeschiedenis van het pand is afleesbaar;*
** De huidige parkeerplaats moet in de parkeerbehoefte voorzien*
2. Het college neemt een negatief standpunt in over het toevoegen van een stretchtent. Het college neemt een positief standpunt in over het toevoegen van een oranjerie (gekoppeld aan beslispunt 4).
3. Bij een ontwikkeling ook strijdigheden in de huidige situatie (deel parkeervoorziening en terras) te legaliseren.
4. Het college wenst geen evenementen meer toe te staan op de locatie en wenst kruidenrijk grasland toe te voegen. Beiden gekoppeld aan het positieve standpunt rondom het toevoegen van de oranjerie.

In het ambtelijk advies werd een negatief standpunt ingenomen over het toevoegen van nieuwe bebouwing op het terrein (zie beslispunt 2). Beslispunt 4 is door het college zelf toegevoegd. De ondernemer kan zijn plannen nu verder gaan uitwerken.

Lokaal erfgoed

Het ambtelijk advies komt ons niet onredelijk voor. Er is begrip voor de wens van de ondernemer om het hotel uit te breiden en te moderniseren, maar dit dient wel te gebeuren met inachtneming van de cultuurhistorische en landschappelijke context. Of de voorgestelde uitbreiding van 17 naar maar liefst 60 kamers daarbij haalbaar is, is de vraag. Voor veel Groesbekers is het zicht vanaf het (open gedeelte van het) Binnenveld, en ook vanaf de vele uitzichtpunten in de wijk Stekkenberg, op de achterzijde van het hotel een iconisch beeld. De inrichting van het landschap rondom het hotel is in de loop van de tijd nauwelijks veranderd. Wat ook opvalt is dat de contouren van het voormalige landhuis van landgoed De Wolfsberg behouden zijn gebleven ondanks verbouwingen in de afgelopen decennia, terwijl de later aan het landhuis toegevoegde bebouwing wat meer op de achtergrond staat in de genoemde zichtlijn. Je zou dus zelfs wel kunnen stellen dat deze zichtlijn tot het lokale erfgoed van Groesbeek behoort.

Het voormalige landgoed De Wolfsberg heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van het dorp. Het zou erg jammer zijn als deze geschiedenis fysiek wordt uitgewist door een al te rigoureuze verbouwing zoals een extra bouwlaag die de ondernemer nu voorstelt. We hebben in Groesbeek, behalve de Protestantse kerk en de Zuidmolen, al zo weinig gebouwen die de tand des tijds (vooral de oorlog en de naoorlogse sloophamer) hebben doorstaan. Het voormalige landhuis van landgoed De Wolfsberg verdient het daarom des te meer om beschermd te worden.

Verstoring bosrand

Meer bedrijvigheid op deze locatie zal ongetwijfeld leiden tot meer geluid en meer drukte in het naastgelegen bos. Meer hotelgasten of zakelijke bezoekers die even de benen willen strekken. Graag willen wij u wijzen op de bijzondere natuurwaarden van deze bosrand met niet alleen oude beuken, maar tal van andere boomsoorten die dit stukje bos extra waardevol maken: zomereik, grove den, robinia, tamme kastanje, ruwe berk, linde, zoete kers, paardekastanje, taxus, haagbeuk, tulpenboom, fijnspar en douglasspar. Zij stammen uit de landgoedtijd en hebben dus een hoge leeftijd bereikt. Niet voor niets is dit stuk van het Groesbeeks bos door Staatsbosbeheer benoemd tot ‘natuurbos’ waar geen reguliere kap en houtoogst zal plaatsvinden (behoudens noodkap langs bospaden e.d.). Goed ontwikkelde, oude bosranden zijn doorgaans de meest soortenrijke plekken van een bos. Onder de broedvogels vinden we hier bijvoorbeeld vier soorten specht (zwarte, groene, grote bonte en middelste bonte specht), bosuil en appelvink. Voor meer details over de soortenrijkdom aan vogels verwijzen we graag naar het artikel ’50 jaar broedvogels bij De Wolfsberg’ in Groesbeeks Milieujournaal 191, zie https://www.wmg-groesbeek.nl/milieujournaal/Milieujournaal191.pdf

De toenemende bedrijvigheid bij het hotel, inclusief de toegevoegde oranjerie met terras, en meer bezoekers in het bos zullen ongetwijfeld leiden tot meer verstoring, het gehele jaar door. Het positieve effect van het wegvallen van de muziekfestivals (2 keer 2-3 dagen per jaar) weegt daar naar onze inschatting niet tegen op.

Oranjerie

De in principe goedkeuring van een toegevoegd bouwwerk (oranjerie) op nota bene natuurgrond heeft ons zeer verbaasd. In het coalitieakkoord van 6 mei 2026 wordt namelijk onderkend dat we een uniek landschap hebben dat we moeten beschermen: *‘Het landschap van Berg en Dal is een kernkwaliteit en vergroot ons woongenot en de mogelijkheden tot recreatie en vrijetijdsbesteding. Er is ons veel aan gelegen om deze kwaliteiten te behouden en zo mogelijk te versterken. De stuwwal behoeft blijvende bescherming en bij ruimtelijke ontwikkelingen dient oog te zijn voor verantwoorde gevolgen voor bodem, water, natuur en landschap.’* Het is ons een raadsel waarom dit uitgangspunt bij de eerste de beste gelegenheid, zo lijkt het, terzijde wordt geschoven en onnodige, extra bebouwing op een van de mooiste plekken van de stuwwal in Groesbeek gaat worden toegestaan.

Een losstaand bouwwerk van 200 m² op deze locatie, waarbij het hotel zelf een bouwvlak heeft van 980 m², lijkt ons volledig buiten proporties en misplaatst. Van origine is een oranjerie een gebouw waarin men veelal exotische (kuip)planten liet overwinteren. In de tweede helft van de negentiende eeuw diende een oranjerie vaak als verfraaiing van een landgoedtuin. Echter, op landgoed De Wolfsberg heeft nooit een oranjerie gestaan. Cultuurhistorisch slaat dit plan dus nergens op. Ook maakt het bouwwerk forse inbreuk op het natuurlijke landschap en stoort het de hierboven beschreven zichtlijn. En ook de natuur moet hier inleveren, want het mag volgens het college zelfs op natuurgrond worden gebouwd.

Uitruil

In tegenstelling tot wat De Gelderlander kopte *('Bekend hotel in Groesbeek mag uitbreiden van 17 naar 60 kamers, maar offer is groot'*) heeft de uitruil die het college voorstelt weinig om het lijf. In ruil voor het toestaan van de oranjerie zouden er geen evenementen meer mogen plaatsvinden en er moet kruidenrijk grasland worden toegevoegd. Men is kennelijk vergeten dat de ondernemer vorig jaar al is gestopt met het organiseren van de twee- of driedaagse muziekfestivals in april en augustus, vermoedelijk om financiële redenen. [Ook de organisator van vergelijkbare openlucht tributefestivals in Park Brakkenstein stopt daar na dit jaar mee: de kosten wegen niet meer op tegen de baten.]
Met toevoeging van kruidenrijk grasland bedoelt men wellicht dat de gazonstrook achter het terras, en waarin de oranjerie gebouwd mag gaan worden, omgevormd moet worden naar kruidenrijk grasland. Dit had echter allang moeten gebeuren. De strook maakt immers deel uit van het Gelders Natuur Netwerk en heeft als vegetatietype 'Flora- en faunarijk grasland'.

Tenslotte

Toen de huidige eigenaar het hotel-restaurant in 2023 kocht, wist hij precies wat hij voor zijn geld kreeg: een hotel-restaurant in een historisch pand, met een paar zalen, 17 hotelkamers en schitterend uitzicht over Groesbeek. Gezien de ligging en de cultuurhistorie van de plek was en is dit overduidelijk geen ontwikkellocatie. De unieke setting van De Wolfsberg is vooral te danken aan de inspanningen van anderen, zoals Staatsbosbeheer en de gemeente die beide een conserverend beleid hebben gevoerd waardoor het natuurlijke landschap en het uitzicht vanaf en op De Wolfsberg hier door de decennia heen grotendeels hetzelfde zijn gebleven. Dat de ondernemer dit nu te gelde wil maken, gaat puur ten koste van de andere belangen. Wat is de maatschappelijke meerwaarde van dit plan? De krant had dus toch gelijk: het offer is groot. Maar dan vooral van anderen.

We roepen alle betrokkenen op niet in te stemmen met deze plannen, en te kiezen voor behoud van natuur, landschap en cultuurhistorie.

Met vriendelijke groet,

Jeanne Mertens
voorzitter